

Richtlijnen vraagconstructie – open vragen

De volgende punten helpen bij het construeren van juiste open vragen. Laat daarnaast altijd de toets reviewen door een peerreviewer.

Algemeen

- Formuleer altijd een normantwoord en formuleer de vraag vanuit het antwoord.
- Geef in het normantwoord aan hoe de puntenverdeling is en communiceer in de vraag hoeveel punten er te behalen zijn.

Taalgebruik

- Is de vraag grammaticaal correct geformuleerd?
- Bevat de vraag een te complexe zinsconstructie?
- Is de vraag onnodig negatief gesteld?
- Als de vraag een ontkenning dient te bevatten, is deze dan duidelijk zichtbaar gemaakt (kapitaliseer, cursiveer of onderstreep het negatieve element)?
- Bevat de vraag geen dubbele ontkenning? Zo niet, herformuleer de vraag zodat dubbele ontkenningen vermeden worden.
- Bevat de vraag onnodig moeilijke woorden?
- Kan de formulering leiden tot misverstanden? Zo ja, herformuleer of maak dan gebruik van antwoordrestricties waarbij duidelijker wordt aangegeven in welke richting het antwoord wel of niet moet gaan.
- Kan door klemtoonverschuiving de vraag ander geïnterpreteerd worden? Maak gebruik van een restrictie of herformuleer.

Informatie

- Bevat de vraag voldoende informatie om het goede antwoord te kunnen geven?
- Zijn de informatie en probleemstelling duidelijk te onderscheiden? Splits ze indien mogelijk.
- Geeft de vraag voldoende instructie over de gewenste lengte en vorm van het antwoord? Dit kan o.a. gedaan worden door het geven van bepaalde antwoordruimte of door aan te geven in hoeveel regels het antwoord mag worden gegeven.
- Wees duidelijk door middel van zinsconstructies zoals: “Noem twee redenen...”, “licht je antwoord toe...”, “geef drie redenen waarom...”.
- Is de student op ervan op de hoogte of een antwoord gemotiveerd dient te worden?

Relevantie

- Is duidelijk op welke stof of vaardigheid de vraag betrekking heeft?
- Wordt een andere vaardigheid getoetst dan de bedoelde vaardigheid? (denk aan visueel geheugen).
- Is de vraag een strikvraag? Suggereert hij een probleem dat er niet is?
- Zit het antwoord of hints naar het antwoord besloten in de vraag?
- Past de vraagvorm bij het doel en niveau van toetsing?
- Is de toets een goede afspiegeling van de toetsbare doelen?

Presentatie

- Is het gebruik van afbeeldingen, grafieken, tabellen enz. functioneel?
- Is de weergave van het visuele materiaal duidelijk en correct?
- Heeft het visuele materiaal een heldere, duidelijke en korte toelichting?
- Wordt er in de vraag correct verwezen naar het materiaal?

- Zijn de vragen van elkaar te onderscheiden?
- Is de nummering van de vragen inzichtelijk?

De normantwoorden en het corrigeren

- Bevat elke vraag een normantwoord?
- Indien er geen specifiek normantwoord geformuleerd kan worden, zijn er dan duidelijke beoordelingscriteria opgenomen?
- Is het normantwoord waarschijnlijk?
- Is er duidelijk aangegeven wat er in de antwoorden als “onjuist” of “gedeeltelijk juist” beoordeeld moet worden én hoeveel punten hieraan dienen worden toegekend?
- Zijn er duidelijke beoordelaarsinstructies opgenomen?
- Is het correctievoorschrift niet te gedetailleerd (onwerkbaar) en niet te algemeen (onnuttig)?
- Maakt de lay-out van het document efficiënt beoordelen mogelijk?

Bron: Erkens, T. T. M. G., & Moelands, H. A. (1991). Toetsen met open vragen. Een handleiding voor het construeren van toetsen met open vragen. Citogroep Arnhem.